



---

**Szerző: Sebestyén Péter (2019-02-08)**

1 / 11 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/hattyudal-ertelmisegi-barataimnak-merre-tovabb-erdelyi-magyar-keresztény-europai-ertelmiseg/> internetes címről származik. A cikket 2020-07-04 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

# Hattyúdal értelmiségi barátainak - Merre tovább erdélyi, magyar, keresztény, európai értelmiség?

Évezredek óta foglalkoztatja az emberiséget: mi a lét értelme? Csak a vegetatív célok? Eszünk, iszunk, szaporodunk, pusztán csak azért dolgozunk, hogy ezeket finanszírozzuk? Vagy talán, mégiscsak vannak, léteznek magasabb rendű célok is? Hiszen pont az elme, a tudat, a szellem, az értelmesség, a belénk teremtett istengyermekség, a halhatatlan lélek, a spiritualitás ereje emelt fel az állati szintről, így születtek alkotásaink, a technika, a civilizáció is ennek köszönhető.

Arisztotelészről leírják, hogy amikor valaki megkérdezte, hogy ő talán bölcs (sophos)?, azt válaszolta: - Nem, én csak filo-sophos (bölcsséget szerető, kedvelő, kereső) vagyok... Akkortájt a filozófusok iskolájában is ez állt a reklámtáblán: *Philosophia est ancilla theologiae* - A filozófia a teológia szolgálóleánya. Vagyis a valódi boldogság, az ember életének legfőbb célja a bölcsség keresése, és ez Isten nélkül értelmezhetetlen. Értelmelem nélkül nincs értelmes élet. Csak értelemmel, a szellemiséggel teremthettük meg kényelmes

---

**Szerző: Sebestyén Péter (2019-02-08)**

2 / 11 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/hattyudal-ertelmisegi-barataimnak-merre-tovabb-erdelyi-magyar-kereszteny-europai-ertelmiseg/> internetes címről származik. A cikket 2020-07-04 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

életünket, tehattuk jobbá, szebbé emberi világunkat. Még filozófiai körökben is így fogalmaztak: ***homo est animal rationale***. Az ember értelmes állat... A középkorban aztán ez addig fajult, hogy előbb a humanizmus, majd az abból kisarjadó felvilágosodás egyszerűen elvágta a köldökzsinórt a Teremtővel: az ember önálló, szabad akart lenni. Azt hitte, hogy csak így lesz kreatív, így teremt magának saját létet, megszabadulva a vallástól, az intézményes egyháztól, magától Istentől. Isten meghalt – szölte Nietzsche. Mi öltük meg.

Nos, ez a gondolat köszön vissza az utóbbi háromszáz évben, jobb- és baloldali izmusok segítségével, annyira, hogy magán a kereszténységen belül is vallásszabadságot kiáltottak – lásd Erdély –, ahol már annyira lecsupaszították a szabad gondolkodást, hogy maga Jézus Krisztus is fölöslegessé vált. Sokan szeretnék kisajátítani maguknak az értelmiségi létet, s közben az ész istenítésével a racionalizmus csapdájába esnek. Mintha Jézus sem lenne értelmiségi, hiszen nem volt egyetemi végzettsége. Ő mindig is az Atya akaratát kereste, tehát nem volt „független”, önálló, merthát az Atyától „függött”...

Addig engedtek egy kicsit, s még egy kicsit az Isten adta keretektől, hogy a végén maga az ész lett az isten. A kommunizmusban már csak bokréta lett a kalapon, hogy a társadalom három rétegből áll: munkás-paraszt-értelmiség.

---

**Szerző: Sebestyén Péter (2019-02-08)**

3 / 11 oldal | © Katolikus.ma

Mondanom sem kell, hogy az írástudók árulása, az értelmiség balra állása a humanizmus idején, Kant, Descartes, sőt Kálvin idején már megtörtént. Végre fellélegezhetek, hogy sikerült megtörni az egyház monopóliumát a tudomány, a műveltség „felügyelete” fölött. A szabad szellem örömmel fickándozhatott: az ész nevében végre lehet másképp gondolkodni. Aztán az iparosodás, a találmányok, a tudomány eredményei azt a látszatot kezdték kelteni, hogy íme nincs szükség Istenre, tudományos, értelmiségi alapon minden szépen halad, fejlődik, a vallás csak buta csökevény, ópium.

Tehát nem kell azon csodálkozni, ha ma keresztény értelmiséginek lenni szitokszó. Kialakult egy beltenyészett, az egyre izmosodó ateizmus emlőin feltörekvő, magát értelmiségnek tituláló szellemi elit, aki a tömegek befolyásolását is igyekezett (igyekszik ma is) kézbe venni. Mára már a véleményipar ontja a saját értelmiségijeit – írók, újságírók, társadalomtudósok, média-megmondó emberek, – akik jogot formálnak arra, hogy megmondják: ki az értelmiségi. Wass Albert nem, [\[1\]](#) csak Eszterházy, Tamási nem, csak Kertész.

Ezeknek az „eliteknek” az a közös jellemzője, hogy mindenki mást lenéznek, mert nem fér bele a skatulyájukba. Számukra értelmiséginek lenni egyenlő balliberálisnak, hitetlennek, egyház- és papgyalázónak lenni, mert azok a fejlődés, a haladás, a mainstream kerékkötői. És a politika is legtöbbször ezen

---

**Szerző: Sebestyén Péter (2019-02-08)**

4 / 11 oldal | © Katolikus.ma

értelmesekkel fog össze, sőt abból ők is jól élnek. Ilyetén hozzáállással mindenki, aki nem úgy gondolkodik, mint ők, mind antiszemita és fasiszta... Végülis nem az tesz valakit értelmiségivé, hogy le tud írni három mondatot, de ha nem tud leírni három értelmes mondatot, biztos, hogy nem értelmiségi...

De tényleg: ki az értelmiségi? Mitől az? Mi a feladata? Mik a jellemzői? Szerep vagy küldetés? Mit kell a gyakorlatba ültetnie? Milyen elvek, értékek határozzák meg életét? S azok meglátszanak-e rajta? Milyen hatást tud kifejteni az ő értelmiségi léte tágabb, vagy szűkebb közösségén?

A szűkös, száraz meghatározás szerint: értelmiséginek számít az, aki szellemi munkát végez, magasfokú végzettsége van és szellemi munkáját a közösség életében, érdekében is kamatoztatja. Úgy, hogy azt felemeli, előbbre viszi, jobbá teszi.

Tudjuk, hogy minden meghatározás tömörít, talán sántít, és elégtelen ahhoz, hogy a valódi lényegét megfoghassuk. Így van ez az értelmiséggel is. Egyik kollégám mesélte, hogy egy híve szörnyülködve szólt el magát egy irodai találkozás után: - azt hittem, hogy egy értelmiségi, s hát pap...

Szokás megkülönböztetni a humán és a reál értelmiségieket, pl. orvosokat,

---

**Szerző: Sebestyén Péter (2019-02-08)**

5 / 11 oldal | © Katolikus.ma

tanárokat, tudósokat, egyetemi kutatókat a mérnököktől, de attól még az a helyzet, hogy mára az értelmiségi, mint kategória nagyon bonyolulttá, sőt szinte értelmetlenné vált. A digitális műveltség világában, mindenki markában ott lapul a wikipédia és a világ összes hírügynöksége. A piac ma felfalja gyermekeit, elavul a hagyományos iskola, a tudásra csak annyiban van szükség, amennyiben az mihamarabb pénzre váltható.

Kérdés mégis, hogy mit kezdünk ezzel a sok információval, tudással, adattal és ideával? Mi szerint osztályozzuk, hová raktározzuk el, minek vesszük hasznát? Jobb lesz-e tőle az életünk, meg tudjuk-e különböztetni az igazat az álságostól, az értékest az értéktelentől? Mi ebből az örök életre váltható kincs, igazgyöngy, és mi az, ami giccs, szemét, pozdorja? S ez már nem csak az értelmiségiek kérdése...

Az ember az egyetlen értelmes lény: értelme, szabad akarata van. Az értelem segít a belátásban, még akkor is, ha az ősbűn miatt az akarat rosszra hajló lett. Ezért kell ide az Isteni Értelem Lelke, amellyel megkülönböztetjük a gonosz sugdolózását, az Isten hangjától. Ehhez meg alázat, imádságos csend szükségeltetik. Szerény elismerése annak, hogy az értelmet, a szellemet, a gondolkodni tudást, a józan ítélőképességet nem a Holdról pottyantják nekünk, az nem magától adatik, azt Isten adja. Meg lehet kérdezni az emberiség nagy elméit, tudósait, szentjeit, akik kimagaslót alkottak az élet szinte minden területén,

---

**Szerző: Sebestyén Péter (2019-02-08)**

6 / 11 oldal | © Katolikus.ma



akiknek minden innováció, találmány, felismerés köszönhető: micsoda kín és alázat szükséges a kemény munka mellett, hogy ezt elfogadják, elismerjék, és megköszönjék. De enélkül nem jutottak volna oda, ahová jutottak. Kérték és megkapták a Bölcsesség Lelkét. A bölcs ember a véges dolgokban a végtelent kutatja. Gondolkodásának szellemi alapja nem a rész, hanem az egész.

Ahogy Hamvas Béla fogalmaz: *„Nem csak a kultúra, az ember is; nemcsak a természet, a természetfeletti is; nemcsak a lélek, a szellem is; nemcsak az élet, hanem az is, ami az életen túl van. És mindez nem külön, egyenként, hanem minden együtt... Az egészet együtt nézni.”* Meg lehet szívlelni Csókay András vagy Papp Lajos vallomásait, de ugyanígy az Einsteinét, a Joseph Ratzingerét, az Aquinói Szent Tamásét, a Jedlik Ányosét, a szellem- és reáltudományok millió értelmiségi képviselőjét, akikre méltán büszke az emberiség.

Az értelmiségi tehát nem attól az, hogy annak tartja magát, nem attól, hogy fájlalja, miért olvassák annyian Wass Albertet, hanem attól, hogy van benne alázat. Elismeri, hogy tehetségét, értelmét, kincseit a mindenk Adományozójától, Istentől kapta, azért, hogy azokkal a rá bizottaknak szolgáljon. Attól értelmiségi, hogy nem izomerejével, hanem a Lélek és a szellem, a gondolat erejével alkot és teremt értéket. Értelmesen, magasabb szinten rendez életét, magasabb s ugyanakkor mélyebb minőséget ad neki. Vannak szellemi céljai, értékei,

---

**Szerző: Sebestyén Péter (2019-02-08)**

7 / 11 oldal | © Katolikus.ma

alapeszméi, ideái, amelyekért érdemes jobb életet élni, mint, ahogy az „átlag”, a „tömeg”, a maga inerciájával sodorná... Sok értelmiséginek ajánlanám itthon is: ha feltöltődni akar, látogasson el a mátészalkai Képes Géza Általános Iskolába. Életkedve, identitása biztos mindjárt a helyére kerül. Ott is kiderül, mekkora a szellem ereje: olyan „hozzáadott értéket” képvisel, ami előbbre viszi az emberiséget. Amitől az jobbá válik: a család, a nemzet, az egyház. És a rábízottak jól érzik magukat a bőrükben, büszkék arra, hogy ehhez a közösséghez tartoznak, sőt rájuk ragad ebből a minőségből. Nem ettől volt értelmiségi Csontváry, vagy Munkácsy, Kodály vagy Petőfi, Pilinszky vagy Dzsida? Nem úgy lesz szabaddá, hogy Istent eldobja, hanem az isteni erőterében, a kegyelem inspirációjára hallgatva lesz innovatív, kreatív, hoz létre újjáteremtő újdonst, ami még inkább felcsillantja a profánban a szentet.

Értelmiségi az, aki nem az egyháztól vagy a hittől való elhatárolódásban, nem a teremtett világ rendjének megkérdőjelezésében akar jeleskedni, és ezt léptenyomon mások torkán is lenyomatni, mert ettől nem lesz sem modern, sem trendi Isten és a nép szemében.

Értelmiségi az, aki a „saját pecsenyét” félretéve elsősorban a közösségért akar tenni valamit, azért vállal felelősséget, és nincs szüksége arra, hogy politikai vagy gazdasági csoportosulások szekerét tolja. Értelmiségiként az ő szellemi munkája

---

**Szerző: Sebestyén Péter (2019-02-08)**

8 / 11 oldal | © Katolikus.ma



megtermi gyümölcsét, ha kell százszoros termést hozva, amiből ő is megél, s nem kell eladnia lelkét-szellemét a sátánnak.

Az értelmiségi lét sosem volt a jólét forrása, a nemzet napszámosaival mindig is mostohán bántak, de ez nem újdonság. Mert ez nem megélhetési szakma. Ez prófétai sors, önfeláldozást kívánó életforma. Az a hit élte, hogy az anyag megszűnik, a csontok elporladnak, még az írásokat is felemésztheti egy tűzvész, de a szellem ereje, a Szentlélek megvilágosító kegyelme megőrzi a valódi értékeket a lélek mélyén. A mennyországban meg nem lesz szükség igehirdetésre sem, mert ott már színről-színre láthatjuk a Legszentebbet.

Az értelmiségi hívő ember az Értelme Lelkére támaszkodik. Az Értelme Lelke segít kibogozni elhomályosodott elménk okoskodó gubancait. Manapság az okosság sokszor rafináltságot, túlzott óvatosságot, kételkedést, a felelősség megkerülését jelenti. Inkább kerülnénk a kockázatot, ha nem éri meg, nem teszünk egy lépést sem. Az értelem viszont azért adatott, hogy megértsük azt, amit már tudunk. Az értelem a logikus gondolkodás képessége. De azt is az értelem látja be, hogy: nemcsak emberi síkon lehet értelmes valami. Meg tudja különböztetni a tudást a bölcsességtől, az okosságot az okoskodástól, józan ítélőképességével mindig igyekszik felmérni az összefüggéseket a saját életében és a közösségben történetekkel, és úgy reagál azokra, hogy azzal a többieknek is

---

**Szerző: Sebestyén Péter (2019-02-08)**

9 / 11 oldal | © Katolikus.ma

előremutató példát adjon. Abban is értelmet talál, ami látszólag értelmetlen, ami őt felülmúlja, ami szokatlan. S ez már az isteni kegyelem munkája benne. Ez teszi őt fegyelmezetté, ez óvja meg a szellemi göggtől, a tudás okozta beképzeltségtől. Aki tényleg értelmiségi, az igyekszik felemelni sorstársait a vegetatív létből a szellemi-lelki szférákba, szintézisben látva az életét, teremtett és üdvösségre hivatott mivoltát. Nem lázad az ész göggyének nevében, nem isteníti az anyagot és a rációt, hanem mindezt ajándéknak, kamatoztatni való talentumnak tartja és éli meg. Ez pedig előbb-utóbb kicsirázik, és minőségi életet ad nemcsak neki, hanem közösségének is. Értelmes élete az elesettebbeket is fölemeli, és önbecsülést ad nekik. Mert az Értelme Lelke őt már átlelkesítette, és ettől szárnyal.

Gárdonyi Géza nagyon találóan írja: *„Némelyik ember öltözik bársonyba, selyembe, s rangja, méltósága minden más fölött hordozza, s mégis, mikor vele beszélünk, mindjárt érezzük, hogy őkegyelme csak emberi testben élő állat. Más ember meg öltözik kopott plundrába, jár feslett köntösben és félretaposott saruban, de ha megszólal, mindjárt érezzük, hogy állati testben élő angyal. Némelyik ember akárhány iskolát jár is, akárhány könyvet olvas is, az értelme homályos. Tud szavakat, könyvcímeket, dátumokat, de ha a véleményét kérdezzük, elámulunk az ostobaságán. Másik ember, ha analfabéta is, világos értelmű, jó érzésű. Áldás azoknak, akik vele, mellette élnek.”*

---

**Szerző: Sebestyén Péter (2019-02-08)**

10 / 11 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/hattyudal-ertelmisegi-barataimnak-merre-tovabb-erdelyi-magyar-keresztény-europai-ertelmiseg/> internetes címről származik. A cikket 2020-07-04 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

Merre tovább erdélyi, magyar, keresztény, európai értelmiség? Ez a nagy kérdés. Hiszen keresztúthoz érkeztünk. Az a kultúrának csúfolt valami, amelyben most leledzünk, már csak nyomokban tartalmaz kereszténységet. Ez Isten tervének megcsúfolása. Két lehetőség maradt: vagy felelősen betöltjük azt a szerepet, amelyet a Teremtő kiosztott nekünk, vállalva hivatásunkat, - vagy eladjuk magunkat kilóra. Akkor meg a társadalmi szerepvállalásnak annyi.

S nekünk is.

[peterpater.com](http://peterpater.com)

[1]

V.ö.

[http://plakatmagany.transindex.ro/demeny-peter-szerep-es-applikacio-a-mai-ertelmisegrol/#disqus\\_thread](http://plakatmagany.transindex.ro/demeny-peter-szerep-es-applikacio-a-mai-ertelmisegrol/#disqus_thread)

---

**Szerző: Sebestyén Péter (2019-02-08)**

11 / 11 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/hattyudal-ertelmisegi-barataimnak-merre-tovabb-erdelyi-magyar-keresztény-europai-ertelmiseg/> internetes címről származik. A cikket 2020-07-04 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!